

1 četvrtak, 10.06.2010.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Presuda]
4 ... Početak u 10.06h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
6 Jugoslaviju zasjeda. Izvolite sjesti.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Izvinjavam se što
8 kasnimo pet ili šest minuta, ali imali smo tehničkih problema koje smo
9 pokušavali da riješimo. Međutim, to nije riješeno, ali smo odlučili da ipak
10 počnemo.

11 Današnje zasjedanje je nešto formalnije pa ću zamoliti strane da se
12 predstave.

13 Za zapisnik, svi optuženi su prisutni. Samo želim da budem siguran da
14 dobijate prevod na jeziku koji razumijete ili na Vašem materinjem jeziku.

15 Da, vidim da svi optuženi klimaju glavom. Dajte da nastavimo na
16 predstavljanje strana.

17 Tužilaštvo, gospodine McCloskey.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsedavajući,
19 časni Sude. Dobro jutro svima.

20 Ja se zovem Peter McCloskey. U ime Tužilaštva sa mnom su danas Nelson
21 Thayer, gospodin Vanderpuye, gospođica Stewart, Jelena Plamenac, /?Chris/
22 Mitchell, Caitlin Tinmeil /?Chittenden/, Rupert Elikan /?Elderkin/, Lada Filjan
23 /?Šoljan/ i Julian Nicholls kojeg se u ovom trenutku da me ubijete nisam mogao
24 sjetiti, ali hvala Vam.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine McCloskey.

26

27

28

29

30

1 Molim predstavnike gospodina optuženog Popovića.

2 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Za gospodina Popovića, Zoran Živanović,

3 glavni advokat; Gospođa Mira Tapušковиć, ko-zastupnik i ostali pomoćnici.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za optuženog Bearu.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ja sam John

6 Ostojić. Zastupam gospodina Bearu.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Advokati gospodina Nikolića.

8 GĐA NIKOLIĆ: Dobro jutro, časni Sude. Jelena Nikolić, gospodin Bourgon i

9 gospođica Caroline Bouchard-Lauzon, naš pravni asistent.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

11 Advokati optuženog Borovčanina.

12 G. GOSNELL: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ja sam

13 Christopher Gosnell i sa mnom je Tana /?Tatjana/ Čmerić i William Byrne.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

15 Advokati optuženog Miletića.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Natasha Fauveau Ivanović zastupa

17 generala Miletića sa Nenadom Petrušićem.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Advokat optuženog Gvere.

2 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro
3 svima. Odbrana generala Gvere, Dragan Krgović, David Josse, Michele /?Butler/ i
4 Ivan Zogović.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. I na kraju, advokati optuženog
6 Pandurevića.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja sam Peter Haynes, gospodin Simon Davis
8 i naš referent za predmet, Helen Kaker.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Dakle, sada možemo nastaviti.

10 Pretresno vijeće na današnjoj sjednici donosi presudu u predmetu *Tužilac*
11 *protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina,*
12 *Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića.*

13 Sada ću pročitati rezime zaključaka Pretresnog vijeća u toj presudi.
14 Međutim, mjerodavan pregled tih zaključaka nalazi se u presudi koja će biti na
15 raspolaganju nakon ovog zasjedanja.

16 Na samom početku, Vijeće želi da izrazi svoju zahvalnost svim
17 zastupnicima, ranijim i sadašnjim, osoblju Sekretarijata, prevodiocima i sudskim
18 stenografima, službenicima obezbeđenja i osoblju Pritvorske jedinice Ujedinjenih
19 nacija, timu Pretresnog vijeća i svim drugim licima koja su doprinijela glatkom
20 i efikasnom vođenju ovog suđenja.

21 Suđenje u ovom predmetu počelo je 21. avgusta 2006., a završeno je 15.
22 septembra 2009. godine. Za to vrijeme, Pretresno vijeće je saslušalo ili na

23

24

25

26

27

28

29

30

1 drugi način uvelo iskaz 315 svjedoka. Pretresnom vijeću su predočena... Tokom
2 sudskog postupka zabilježeno je 34.915 stranica transkripta. Pretresnom vijeću
3 je predočeno 5.383 dokaza na ukupno 87.392 stranice.

4 Tokom nekoliko dana u julu 1995., nakon pada Srebrenice, hiljade
5 muškaraca, bosanskih Muslimana, zatočene su u bijednim uslovima, prebačene na
6 različite udaljene lokacije i pogubljene po prijekom postupku. Paralelno s tim
7 masovnim pogubljenjima, bosanske Muslimanke, djeca i starci premješteni su iz
8 ovog dijela istočne Bosne. U kontekstu rata u bivšoj Jugoslaviji i u kontekstu
9 ljudske istorije, ovi događaji su nečuveni po svom obimu i okrutnosti.

10 Pretresno vijeće želi da naglasi da iako strašni zločini počinjeni u i
11 oko Srebrenice i Žepe u julu 1995. čine osnovu ovog predmeta, na ovom suđenju
12 zapravo je riječ o sedmorici ljudi: Vujadinu Popoviću, Ljubiši Beari, Dragi
13 Nikoliću, Ljubomiru Borovčaninu, Radivoju Miletiću, Milanu Gveri i Vinku
14 Pandureviću. To je suđenje ovoj sedmorici ljudi i o navodima o njihovoj
15 individualnoj krivičnoj odgovornosti.

16 Pretresno vijeće će prvo navesti optužbe kojima se terete optuženi.
17 Zatim će iznijeti rezime činjeničnih navoda na kojima se zasnivaju krivična
18 dijela za koja se terete. Zatim, razmotrit će konkretna krivična djela i
19 krivičnu odgovornost svakog optuženog. I na kraju, Vijeće će izreći kaznu. Počet
20 ću sa optuženima.

21 Tužilaštvo tvrdi da su u istočnoj Bosni i Hercegovini u julu 1995.
22 postojala dva udružena zločinačka poduhvata. Jedan je bio udruženi zločinački
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poduhvat ubijanja vojno sposobnih muškaraca muslimanske nacionalnosti iz
2 Srebrenice, i ja ću ga skraćeno nazivati UZP ubijanja, a drugi je udruženi
3 zločinački poduhvat prisilnog uklanjanja bosansko muslimanskog stanovništva iz
4 Srebrenice i Žepe, i ja ću ukratko nazivati ovaj udruženi zločinački poduhvat
5 kao UZP prisilnog uklanjanja.

6 Tvrđi se da su svojim radnjama i propustima, petorica optuženih, Vujadin
7 Popović, Ljubiša Beara, Drago Nikolić, Ljubomir Borovčanin i Vinko Pandurević,
8 odgovorni za genocid, tačka 1 Optužnice; udruživanje radi vršenja genocida,
9 tačka 2 Optužnice; istrebljivanje, zločin protiv čovječnosti, tačka 3 Optužnice;
10 ubistvo, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja, tačke
11 4 i 5 Optužnice; progoni, zločin protiv čovječnosti, tačka 6 Optužnice;
12 nečovječna djela koje su se sastojala u prisilnom premještanju, zločin protiv
13 čovječnosti, tačka 7 Optužnice i deportacije, zločin protiv čovječnosti, tačka 8
14 Optužnice.

15 Tvrđi se da su sva petorica optuženih bili učesnici udruženog
16 zločinačkog poduhvata ubijanja i udruženog zločinačkog poduhvata prisilnog
17 uklanjanja i terete se po svim oblicima individualne odgovornosti predviđenim
18 članom 7(1) Statuta. Pored toga, tvrdi se da Ljubomir Borovčanin i Vinko
19 Pandurević snose odgovornost nadređenih prema članu 7(3) Statuta.

20 Tvrđi se da su svojim radnjama i propustima, dvojica optuženih, Radivoje
21 Miletić i Milan Gvero, odgovorni za ubistvo, zločin protiv čovječnosti i kršenje
22 zakona i običaja ratovanja, tačke 4 i 5 Optužnice; progone, zločin protiv
23
24
25
26
27
28
29
30

1 čovječnosti, tačka 6 Optužnice; nečovječna djela koja su se sastojala u
2 prisilnom premještanju, zločin protiv čovječnosti, tačka 7 Optužnice i
3 deportacije, zločin protiv čovječnosti, tačka 8 Optužnice. Tvrdi se da su
4 Radivoje Miletić i Milan Gvero bili učesnici udruženog zločinačkog poduhvata
5 prisilnog uklanjanja i terete se po svim oblicima individualne odgovornosti
6 predviđenim članom 7(1) Statuta.

7 Sada ću preći na zaključke Pretresnog vijeća u odnosu na krivična djela
8 koja su počinile snage bosanskih Srba, kako se navodi u optužnici.

9 Napominjem, na početku, da je u optužnici izložen razvoj događaja od
10 1992. Međutim, u potrebe ovog rezimea, Pretresno vijeće će se ograničiti na
11 događaje koji su se odigrali između marta i septembra 1995.

12 U martu 1995., predsjednik Karadžić je izdao Direktivu broj 7 Vrhovne
13 komande. Direktivom se izlaže zločinački plan za napad na zaštićene zone UN-a s
14 ciljem da se civilno stanovništvo Srebrenice i Žepe prisili da napusti enklave.
15 Njome se zadužuje Drinski korpus da stvori: "uslove totalne nesigurnosti,
16 nepodnošljivosti i besperspektivnosti daljeg ostanka i života meštana u
17 Srebrenici i Žepi". Također se navodi da treba: "planiranim i nenametljivo
18 restriktivnim izdavanjem dozvola" ograničiti snabdijevanje stanovništva
19 materijalnim sredstvima i logističku podršku zaštitnim snagama Ujedinjenih
20 nacija koju ću od sada pominjati kao UNPROFOR.

21 Primjenom ovog plana, od juna 1995. značajno se smanjilo dostavljanje
22 pomoći uslijed restrikcija vojske bosanskih Srba, čime je nastajala sve

23
24
25
26
27
28
29
30

1 strašnja humanitarna situacija u enklavama Srebrenica i Žepa. Od sada ću vojsku
2 bosanskih Srba pominjati kao VRS.

3 Dana 6. jula, VRS je počeo vojni napad na srebreničku enklavu, poznat
4 kao operacija Krivaja 95. Uslijedilo je nekoliko dana intenzivnog granatiranja,
5 pri čemu su među metama bili sam grad Srebrenica, kao i baza i posmatračka
6 mjesta Holandskog bataljona UNPROFOR-a. Dana 11. jula, enklava je pala,
7 uključujući i sam grad Srebrenicu.

8 Kao rezultat napada od 10. jula, hiljade bosanskih Muslimana počele su
9 da bježe iz Srebrenice u bazu Holandskog bataljona u Potočarima, očajnički
10 tražeći zaštitu. I dok su u Potočare pobjegli većinom žene, djeca i starci,
11 muškarci - bosanski Muslimani - okupili su se u selima dolini srebreničke
12 enklave. Kasno uveče ti muškarci su formirali kolonu koja je krenula u pravcu
13 Tuzle na teritoriji pod kontrolom Armije Bosne i Hercegovine. Od sada ću je
14 pominjati kao A... Armiju Bosne i Hercegovine. Da bi stigla do Tuzle, kolona se
15 morala probiti kroz položaje koje držala VRS. U koloni je bilo oko 10.000 do
16 15.000 osoba, većinom muškaraca, i imala je i civilne i vojne komponente.

17 U međuvremenu, održana su tri sastanka između predstavnika VRS-a i
18 Holandskog bataljona u hotelu "Fontana" u Bratuncu, tokom 11. i 12. jula. Drugom
19 i trećem sastanku prisustvovali i takozvani nezvanični predstavnici stanovništva
20 bosanskih Muslimana. Strane su raspravljale o logistici premještanja više od
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 10.000 bosanskih muslimana iz Potočara i okoline, kada Mladić saopštava
2 predstavnicima bosanskih Muslimana:

3 "Možete ili opstati, ili nestati. Za opstanak zahtijevam da svi
4 naoružani muškarci predaju svoje oružje VRS-u."

5 Do jutra 12. jula, donesena je odluka da se odvoje muškarci, bosanski
6 Muslimani, u Potočarima, i da se pogube. Istog tog dana VRS je poslala približno
7 50 autobusa u Potočare gdje su pripadnici snaga bosanskih Srba, to jest snaga
8 VRS-a i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, snage MUP-a, počeli
9 odvajati muškarce u starosnoj dobi od 15 do 65 godina od žena, djece i starijih
10 osoba koje su ukrcali u autobuse.

11 Već na rubu humanitarne katastrofe uslijedila je noć najstrašnijeg jada
12 u bazi Holandskog bataljuna. Ljudi su bili uplašeni, neki su umrli. Pripadnici
13 snaga bosanskih Srba odvodili su muškarce koji se nisu vratili, a čuli su kako
14 žene zapomažu: "Pusti me! Nemoj, molim te!". Premještanje i odvajanje nastavlja
15 se i tokom slijedećeg dana.

16 Snage bosanskih Srba oduzele su i na kraju spalile stvari koje su
17 pripadale muškarcima koje su odvojili, uključujući pasoše i isprave, i zatočili
18 su ih u različite kuće u Potočarima. Nisu im dali hranu, jedva malo vode, a
19 gotovo da nije ni bilo sanitarnih čvorova. Pripadnici snaga bosanskih Srba
20 prebacili su odvojene muškarce prema Bratuncu. Snage bosanskih Srba osujetile su
21 pokušaje vojnika Holandskog bataljona da prate konvoje i da zapišu imena tih
22 muškaraca.

23 Dana 13. jula, snage bosanskih Srba počinile su nekoliko nasumičnih
24 ubistava bosanskih Muslimana, između ostalog u školi u selu Luke i u Potočarima.

25
26
27
28
29
30

1 Do večeri 13. jula, između 20.000 i 30.000 bosanskih Muslimana prebačeno je
2 autobusima do teritorije pod kontrolom Armije Bosne i Hercegovine, a u
3 Potočarima ili Srebrenici nije ostao ni jedan bosanskih Musliman.

4 Pretresno vijeće je zaključilo da to predstavlja prisilno premještanje
5 stanovništva, uključujući, prema odluci većine uz izdvojeno mišljenje sudije
6 Kwona, i civilnu komponentu kolone.

7 U međuvremenu, 12. i 13. jula VRS je rasporedila nekoliko jedinica duž
8 različitih pravaca kako bi vojno djelovale i blokirale kolonu bosanskih
9 Muslimana koja se kretala iz Srebrenice prema Tuzli. U tom trenutku, plan
10 ubijanja, koji je prvobitno usmjeren na muškarce u Potočarima, proširen je i na
11 muškarce, bosanske Muslimane iz kolone koji su bili zarobljeni ili su se
12 predali. Do 13. jula, snage bosanskih Srba su zatočile približno 6.000
13 zarobljenika, bosanskih Muslimana, na području Bratunca. Zatočenici su bili
14 prisiljeni da predaju svoju imovinu, uključujući isprave, novčanike, satove i
15 hranu. Držani su u skućenim uslovima, dobijali su malo vode, a hrane gotovo da i
16 nije bilo. Pripadnici snaga bosanskih Srba nisu ih pitali za imena niti su ih
17 popisali. Neki od tih zatočenika postali su žrtve oportunističkih ubistava.

18 Dana 13. jula, komandant VRS-a Ratko Mladić izdao je rječito naređenje
19 kojim se zabranjuje snimanje i fotografisanje zarobljenika i sprečava pristup
20 "neovlaštenim" i "nepozvanim" tijelima. U isto vrijeme, tokom 13. i 14. jula,
21 održan je niz sastanaka između pripadnika civilnih vlasti i VRS-a na kojima su
22 centralne teme bile logistika ubijanja i operacije pokapanja.

23 Dana 13. jula, počelo se zaozbiljno sa operacijom ubijanja. Pripadnici
24
25
26
27
28
29
30

1 snaga bosanskih Srba streljali su i pobili zarobljene bosanske Muslimane na
2 obalama rijeke Jadar, na jednom mjestu na zemljanom putu u dolini Cerske, u
3 štabu Bratunačke brigade, na livadi Sandići, u i oko škole Vuk Karadžić u
4 Bratuncu.

5 Istog tog dana, zarobljeni bosanski Muslimani iz kolone, koji su ili
6 zarobljeni ili su se predali blizu livade Sandići, prisiljeni su da pješače ili
7 su prebačeni do obližnjeg skladišta u Kravici. Tamo je prvo pobijen, kako se
8 čini, pun autobus zatočenika nakon što je jedan od njih zgrabio oružje i ubio
9 jednog pripadnika snaga bosanskih Srba, a druge ranio. Ono što je uslijedilo
10 nakon ove početne epizode ubijanja, može se samo opisati kao pokolj zarobljenika
11 koji su držani u skladištu. Pripadnici snaga bosanskih Srba obasuli su
12 zarobljenike pušćanom vatrom i ručnim bombama. Napad na zarobljenike trajao je
13 cijelu noć. Na kraju, pobijeno je najmanje 1.000 muškaraca, bosanskih Muslimana.
14 Rovokopači su stigli 14. i 15. jula kako bi uklonili tijela.

15 Uskoro zatim su uslijedila dalja masovna pogubljenja u Zvorniku. U
16 periodu od 13. do 17. jula, snage bosanskih Srba su zarobljene muškarce,
17 bosanske Muslimane, autobusima i kamionima, prebacile iz Bratunca u različite
18 zatočeničke objekte u Zvorniku. Ljudi su prošli kratak ali strašan period
19 zatočenja u raznim javnim objektima, uglavnom školama. Ti objekti su bili
20 tragično neprikladni. Muškarci su ismijavani na nacionalnoj osnovi i uglavnom su
21 im uskraćivani hrana i voda. Premlaćivanjima i sporadičnim ubistvima održavana
22 je atmosfera terora. Slomljenog duha, muškarci, bosanski Muslimani, vođeni su na
23 streljanje. Nekima su stavljeni povezi na oči i vezane ruke, a na jednom mjestu
24
25
26
27
28
29
30

1 zatočenja dobili su posljednju čašu vode. Onda su prebačeni na obližnje
2 lokalitete i streljani. Ovaj prizor se ponavljao na polju Orahovcu, na brani u
3 Petkovicima, u šljunčari u Kozluku i na poljoprivrednom dobru u Pilici. Pored
4 toga, stotine su ubijene u Domu kulture u Pilici u pogubljenju koje, koliko se
5 zna, nitko nije preživio.

6 Utovarivači i rovokopači već su bili na licu mjesta u vrijeme
7 pogubljenja ili su stigli ubrzo nakon toga da bi se mrtvi pokopali u masovne
8 grobnice. Nakon ovih masovnih pogubljenja, snage bosanskih Srba naredile su tzv.
9 operaciju čišćenja širom enklave i u području Zvornika su se između 16. i 27.
10 jula nastavila pogubljenja manjih razmjera.

11 Pripadnici kolone koji se nisu predali ili nisu bili zarobljeni
12 nastavili su da se kreću prema teritoriji koju je držala Armija Bosne i
13 Hercegovine. Do 15. jula kolona je stigla do zone odgovornosti Zvorničke brigade
14 i došlo je do teških borbi. Međutim, 16. i 17. jula, u obrambenim linijama snaga
15 bosanskih Srba otvoren je koridor širok nekoliko stotina metara koji je omogućio
16 značajnom dijelu kolone da pređe na teritoriju pod kontrolom Armije Bosne i
17 Hercegovine. Ti muškarci, bosanski Muslimani, umakli su operaciji ubijanja.

18 Tokom septembra i oktobra 1995., u pokušaju da sakriju ubistva, VRS je
19 uz pomoć civilnih vlasti izvela operaciju širokih razmjera u zonama Zvorničke i
20 Bratunačke brigade tokom koje su tijela žrtava strijeljanja prebačena iz
21 njihovih primarnih grobnica na sekundarne lokacije.

22 Na ovom suđenju prezentirana je velika količina forenzičkih i
23
24
25
26
27
28
29
30

1 demografskih dokaza. U presudi se ti dokazi detaljno analiziraju. Na temelju tih
2 dokaza, Pretresno vijeće je zaključilo da je najmanje 5.336 identifikovanih
3 osoba ubijeno u pogubljenjima koja su uslijedila nakon pada Srebrenice. Međutim,
4 primivši k znanju da dokazi koji su mu predočeni nisu sveobuhvatni, Pretresno
5 vijeće se uvjerilo da će broj identifikovanih biti veći. Pretresno vijeće stoga
6 smatra da bi broj osoba koja su ubijene u pogubljenjima nakon pada Srebrenice
7 mogao biti čak 7.826.

8 Razmjere i priroda operacije ubijanja sa zapanjujućim brojem ubistava,
9 sistematskim i organizovanim načinom na koji je izvedena, ciljanjem i
10 neumoljivim proganjanjem žrtava i jasnom namjerom, koja je očigledna iz dokaza,
11 da se likvidira svaki muškarac, bosanski Musliman, koji je zarobljen ili se
12 predao, dokazuje van svake sumnje da je počinjen genocid.

13 I dok su se ovi događaji odvijali sjeverno od Srebrenice, VRS je i dalje
14 vojno usresređena na enklavu Žepa. VRS je započela rasprave o uklanjanju
15 stanovništva Žepe prije nego što je vojska stigla u enklavu. Održane su tri
16 runde pregovora. U svakom kritičnom trenutku korištena je vojna sila kao
17 sredstvo kojim je VRS prisilio stanovništvo bosanskih Muslimana u Žepi na
18 ustupke. Kako su se napadi nastavljali, bili su sve intenzivniji.

19 Nadalje, počele su da kruže vijesti o sudbini bosanskih Muslimana iz
20 Srebrenice, što je uvećalo paniku stanovništva, a preko zvučnika je emitovana
21 poruka da nema nade za stanovništvo bosanskih Muslimana jer je to područje bilo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pod kontrolom Mladića. Na kraju, suočeno sa ovim nemogućim uslovima,
2 stanovništvo nije imalo izbora već da napusti enklavu. Kako je jedan svjedok
3 opisao, izbor je bio da se "napusti Žepa pod vrlo okrutnim i ponižavajućim
4 okolnostima ili da se ostane i onda ili bude ubijen ili izložen patnjama."

5 Većina premještanja civila odigrala se 26. jula, a do sljedećeg dana,
6 27. jula, oko 4.000 do 5.000 žena, djece, starijih i ranjenih bosanskih
7 Muslimana prebačeni su autobusima iz Žepe. Do 31. jula, kada se činilo da su
8 obustavljeni pregovori o njihovoj sudbini, vojno sposobni muškarci, bosanski
9 Muslimani iz Žepe, civili i vojnici, pobjegli su u raznim pravcima, uključujući
10 i preko rijeke Drine u Srbiju. Ti muškarci su se također suočili s istom
11 situacijom kao i civili i nisu imali izbora već da pobjegnu iz enklave. Premda
12 je potpisan takozvani "sporazum" da bi se održao privid legitimnosti
13 premještanju stanovništva bosanskih Muslimana iz Žepe, Pretresno vijeće je
14 zaključilo da je izvršeno prisilno premještanje stanovništva, uključujući, prema
15 odluci većine, uz izdvojeno mišljenje sudije Kwona, i vojno sposobne muškarce
16 koji su pobjegli u Srbiju.

17 Prevodioci na engleskom kanalu, sada dobijam prevod na srpsko-hrvatski.
18 Molim Vas da prestanete sa tim. To će nam biti od velike pomoći.

19 Sudsko veće će sada ukratko izneti svoje ključne pravne zaključke.

20 Pretresno vijeće je zaključilo da je postojao udruženi zločinački
21 poduhvat ubijanja i udruženi zločinački poduhvat prisilnog premještanja

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stanovništva u kome je učestvovalo više učesnika. Pretresno vijeće je zaključilo
2 da su u toku udruženog zločinačkog poduhvata ubijanja vršena oportunistička
3 ubistva i većinski je zaključilo, uz izdvojeno mišljenje sudije Kwona, da su
4 takva ubistva vršena i u toku udruženog zločinačkog poduhvata premještanja.
5 Vijeće je dalje zaključilo da su neki učesnici udruženog zločinačkog poduhvata
6 ubijanja imali nameru da počine genocid, te da je prema tome genocid počinjen.
7 Također je zaključilo da su učesnici oba udružena zločinačka poduhvata imali
8 potrebnu /sic/ specijalnu nameru za zločin progona. Također je utvrđeno, izvan
9 svake sumnje, da je na djelu bio masovni i sistematski napad na civilno
10 stanovništvo. Taj napad započeo je izdavanjem Direktive 7 i obuhvatao je
11 različite komponente, uključujući i gušenje enklava ograničavanjem snabdevanja
12 humanitarnom pomoći, postepenim slabljenjem i onesposobljavanjem UNPROFOR-a i
13 planskim vojnim napadima na enklave, a kulminirao je uklanjanjem hiljada ljudi
14 iz Srebrenice i Žepe.

15 Prema tome, primjenjujući pravna obilježja krivičnih djela navedenih u
16 optužnici i na činjenicama za koje je utvrdilo da su dokazane, Pretresno vijeće
17 je zaključilo da su pripadnici snaga bosanskih Srba na različitim lokalitetima
18 koji su navedeni u optužnici, počinili sljedeće zločine: genocid, udruživanje
19 radi vršenja genocida, istrebljenje kao zločin protiv čovječnosti, ubistvo kao
20 zločin protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja; ubistvo, surovo
21 i nečovječno postupanje, terorisanje civilnog stanovništva i prisilno
22 premještanje kao djela progona što predstavlja zločin protiv čovječnosti i na
23 kraju, prisilno premještanje kao nečovječni postupak što predstavlja zločin
24 protiv čovječnosti. Pretresno vijeće je zaključilo da obilježja krivičnog dijela
25 deportacije nisu dokazna.

26

27

28

29

30

1 Sada ću preći na individualnu krivičnu odgovornost svakog od optuženih.
2 Počeću od Vujadina Popovića.

3 Vujadin Popović je 1995. godine bio načelnik za bezbednost Drinskog
4 korpusa i imao je čin potpukovnika. Dana 12. jula, Popović je u razgovoru sa
5 Momiom Nikolićem, uoči trećeg sastanka u hotelu "Fontana", predvideo planska
6 razdvajanja, premeštanja i ubijanja u enklavi. Rekao je Momiru Nikoliću da "sve
7 Balije treba pobiti" i tražio od njega da mu pomogne u toj operaciji. Popović je
8 bio u Potočarima 12. jula, zajedno sa snagama bosanskih Srba i znao je, Sudsko
9 veće je zaključilo, da se među hiljadama bosanskih Muslimana koji su se okupili
10 u Potočarima toga dana nalazio veliki broj muškaraca. Pretresno vijeće je
11 zaključilo da je Popović znao za operaciju zarobljavanja muškaraca duž puta za
12 Konjević Polje 13. jula. Te večeri Popović je nazvao telefonom Dragu Nikolića da
13 bi ga obavijestio da će veliki broj zarobljenika biti odveden iz Bratunca za
14 Zvonik kako bi bili pobijeni. On je od Drage Nikolića tražio da mu pomogne u toj
15 operaciji.

16 Dana 14. jula, Beara, Popović i Nikolić, sastali su se u kasarni
17 Standard gde je bilo sedište Zvorničke brigade u Karakaju, kako bi organizovali
18 i koordinirali operaciju ubijanja. Nakon tog sastanka Popović je preduzeo prve
19 korake potrebne za realizaciju ovog plana kada je ispratio kolonu autobusa kojom
20 su zarobljeni bosanski Muslimani prebačeni iz Bratunca u školu u Grbavcima u
21 Orahovcu. Pretresno vijeće je zaključilo da je kasnije toga dana Popović bio na
22 poljani u Orahvocu gde je izvršeno pogubljenje.

23 Dana, 15. jula, Popović se nalazio u školi u Ročeviću, te organizovao
24
25
26
27
28
29
30

1 ljudstvo i opremu za čuvanje zarobljenika u školi, kao i za pogubljenja do kojih
2 je došlo kasnije istog dana u jednoj šljunčari u blizini Kozluka. Istog tog
3 dana, Popović je naložio dežurnom Zvorničke brigade da ne zapisuje nikakve
4 informacije o zarobljenim bosanskim Muslimanima niti da o njima govori preko
5 radio uređaja.

6 Sledećeg dana, to jest 16. jula, Popović je bio prisutan na još jednom
7 mjestu gdje su zarobljenici držani prije pogubljenja. Govorim o školi u Kuli u
8 Pilici. Toga dana, Popović je od Zvorničke brigade zatražio isporuku goriva za
9 pogubljenje i pokopavanje zarobljenika u Pilici. Dražen Erdemović je nekoliko
10 puta video jednog potpukovnika u Pilici na dan 16. jula, kao i na stratištu u
11 vojnoj ekonomiji Branjevo. Ovaj "potpukovnik" je organizovao ljudstvo koje je
12 trebalo da učestvuje u pogubljenjima.

13 Iz razloga navedenih u presudi, Pretresno vijeće se uvjerilo da je ovaj
14 tzv. potpukovnik bio Popović.

15 Iste večeri, Popović je zatražio da se prenese poruka "generalu" da je
16 on "obavio posao". Idućeg dana, 17. jula, Popović je ponovo rekao nepoznatom
17 sagovorniku kome se obraćao sa "šefe" da je "urađeno sve za peticu".

18 Iz razloga navedenih u presudi, Pretresno vijeće se uvjerilo da je u oba
19 ta razgovora Popović aludirao na operaciju ubijanja.

20 Kasnije, tokom meseca jula 1995. godine, deseterica ranjenih bosanskih
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Muslimana držani su u zatočeništvu u štabu Zvorničke brigade. Negdje poslije 23.
2 jula, ti muškarci predati su na čuvanje Popoviću. Iz razloga navedenih uz
3 presudi, Pretresno vijeće se uvjerilo da je Popović ubio ili pomogao da se ubiju
4 ta deseterica ranjenih bosanskih Muslimana.

5 Pretresno vijeće se uvjerilo van svake sumnje da se tih dana Popović u
6 punoj mjeri angažovao na organizovanje operacije ubijanja koja je izvođena na
7 području Zvornika. Iz razloga navedenih u presudi, Pretresno vijeće je
8 zaključilo da je Popović bio učesnik udruženog zločinačkog poduhvata u cilju
9 ubijanja muškaraca, bosanskih Muslimana Srebrenice, te da je učestvovao u tom
10 udruženom zločinačkom poduhvatu s namjerom progona. Pretresno vijeće je
11 zaključilo da Popović nije bio učesnik udruženog zločinačkog poduhvata prisilnog
12 uklanjanja bosanskog muslimanskog civilnog stanovništva iz ovih enklava.

13 Popović nije bio drugorazredni učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu
14 ubijanja. On je znao za taj plan od njegovog nastanka i bio je upoznat sa
15 njegovom /?razvedbom/, od razgovora u Bratuncu prije početka operacija, preko
16 zarobljavanja muškaraca bosanskih Muslimana u koloni, do masovnih ubijanja u
17 Zvorniku. Popović je bio vrlo upućen u više aspekata operacije i u njoj je
18 odlučno učestvovao. Bio je svuda i na svakom mjestu na području Zvornika. Bio je
19 prisutan na svim najvećim stratištima, izuzev jednog. Popović je znao da je
20 namjera bila ne samo da se pobiju oni koji su pali u ruke snaga bosanskih Srba,
21 već da se pobije što veći broj u cilju uništenja grupe. Popovićevo potonje
22 aktivno učešće u svim dijelovima plana pokazuje da on ne samo da je znao za
23 namjeru uništenja, već je tu namjeru i sam dijelio.

24

25

26

27

28

29

30

1 Sada ću govoriti o optuženom Beari.

2 U julu 1995. godine, Ljubiša Beara bio je načelnik za bezbjednost
3 Glavnog štaba VRS-a, sa činom pukovnika. Po stručnoj liniji, on je bio Popovićev
4 i Nikolićev pretpostavljeni.

5 Dana 13. jula, Beara je bio Bratuncu i viđen je na više mjesta gdje su
6 držani zarobljeni bosanski Muslimani. Presretnuti razgovori toga dana bilježe da
7 je Beara razgovarao o zarobljenim bosanskim Muslimanima. Mada jedan od
8 zabeleženih razgovora ukazuje na to da se Beara samo pobrinuo da se zarobljenici
9 zatoče, Pretresno vijeće se ipak uvjerilo, iz razloga koji su navedeni u
10 presudi, da taj razgovor namjerno navodi na pogrešan zaključak u pogledu sudbine
11 koja očekuje te bosanske Muslimane.

12 Više svjedoka je posvjedočilo da je Beara bio u Bratuncu i da je
13 učestvovao na neformalnim sastancima održanim u prostorijama SDS-a između 13. i
14 14. jula 1995. godine. Svjedočenje tih svjedoka detaljno se analizira u presudi.
15 Pretresno vijeće se uvjerilo da je Beara prisustvovao tim sastancima na kojima
16 se razgovaralo o logistici planirane operacije ubijanja, uključujući i o
17 mjestima gdje će biti vršena ubijanja i pokopavanje, kao i o prevozu i opremi.

18 Beara je ostao u svojoj ulozi koordinatora u operaciji ubijanja i celog
19 14. jula. On je nabavio građevinske mašine, obezbijedio saradnju civilnih vlasti
20 o pokopavanju i izvršio pregled potencijalnih zatočeničkih objekata i/ili
21 stratišta. Beara je bio i u školi u Grbavcima i u školi u Petkovcima, 14. jula,
22 gdje su zarobljenici držani prije pogubljenja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dana 15. jula, Beara nastavlja s angažovanjem ljudstva za izvršenje
2 operacije ubijanja, a presretnuti razgovori bilježe njegova slabo prikrivena
3 nastojanja da dobije sredstva. Beara kaže generalu Krstiću da ima "3.500 paketa"
4 koje treba raspodeliti i vrši pritisak da se odrede vojnici za te potrebe. U
5 jednom drugom razgovoru on govori o operaciji ubijanja kao o vršenju "trijaže".

6 Dana 16. jula, Beara je u školi u Kuli kod Pilice gdje su zarobljenici
7 držani prije pogubljenja.

8 Pretresno vijeće je mišljenja da je Beara kao najstariji oficir u službi
9 bezbjednosti imao najjasniju ukupnu sliku o širokom obimu i dometu operacije
10 ubijanja. Od njegovog prisustva u Bratuncu u noći 13. jula, preko ličnih
11 obilazaka raznih zarobljeničkih objekata i stratišta i znatnih logističkih
12 teškoća sa kojima se stalno suočavao, Beara je osobno imao uvid u ogroman broj
13 žrtava predodređenih za pogubljenje. Prožeto ovim saznanjima, Pretresno vijeće
14 je mišljenja da je Beara postao, faktički, pokretačka snaga tog poduhvata
15 ubijanja.

16 Iz razloga detaljno izloženih u presudi, Pretresno vijeće je zaključilo
17 da je Beara bio učesnik udruženog zločinačkog poduhvata ubijanja bosanskih
18 Muslimana, muškaraca iz Srebrenice, i da je učestvovao u tom udruženom
19 zločinačkom poduhvatu s namjerom izvršenja progona. Pretresno vijeće je
20 zaključilo da Beara nije bio učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu prisilnog
21 uklanjanja bosanskog civilnog muslimanskog stanovništva iz ovih enklava.

22 Bearina energična nastojanja da organizuje mjesta i lokalitete, angažuje
23 ljudstvo, obezbijedi opremu i nadzire pogubljenja, sve to ukazuje na njegovu
24
25
26
27
28
29
30

1 nepokolebljivu odlučnost da pobije što veći broj u što kraćem vremenu. Njegovi
2 susreti sa Miroslavom Deronjićem u noći 13. jula pružaju jezivu sliku uma
3 opredijeljenog na razaranja. On najavljuje svoju namjeru da "pobije sve"
4 zarobljene muškarce i ne dozvoljavajući ni trenutka za preispitivanje i
5 komentarisanje strahotne prirode svojih naredbi, započinje niz žustrih debata o
6 najboljim lokacijama za ovaj gnusni poduhvat.

7 Iz navedenih razloga u presudi, Pretresno vijeće se uvjerilo da je u to
8 vreme Beara bio čovjek riješen na uništenje grupe ubijanjem svih njezinih
9 članova kojih se mogao domoći. Izvan svake sumnje, on je imao namjeru da počini
10 genocid.

11 Sada ću govoriti o Dragi Nikoliću.

12 U julu 1995. godine, Drago Nikolić bio je načelnik za bezbednost
13 Zvorničke brigade, sa činom potporučnika VRS-a.

14 Uveče 13. jula 1995. godine, Popović je obavijestio Nikolića da vojno
15 sposobni muškarci, bosanski Muslimani iz Srebrenice, treba da budu dovedeni iz
16 Bratunca u Zvornik da bi bili pobijeni. Popović je od Nikolića tražio da pomogne
17 u ovoj operaciji ubijanja i Nikolić je naknadno zatražio, u te svrhe, da bude
18 razrešen sa isturenog komandnog mesta. Dokazi pokazuju da od to trenutka Nikolić
19 postaje aktivni učesnik udruženog zločinačkog poduhvata ubijanja bosanskih
20 Muslimana iz Srebrenice.

21 Uveče 13. jula 1995. godine, Nikolić vrši pripreme za privođenje
22 zarobljenika u Orahovcu i nalazi se u Orahovcu gde izdaje naređenje vojnoj
23 policiji Zvorničke brigade koja mu je dodeljena u te svrhe. Tokom većeg dela
24 dana 14. jula 1995. godine, Nikolić je u školi u Grbavcima u ulozi koordinatora

25

26

27

28

29

30

1 i izdaje uputstva na stratištu u Orahovcu.

2 Dana 14. jula, Nikolić naređuje 1. bataljonu Zvorničke brigade da čuvaju
3 zarobljenike u školi u Kuli, znajući da će biti strijeljani. Nikolić je također,
4 zajedno sa Popovićem, bio u blizini škole u Petkovcima dok su tamo bili zatočeni
5 zarobljenici od kojih je većina ubijena sledećeg dana.

6 Dana 15. jula, Nikolić, u bliskoj saradnji sa Bearom i Popovićem,
7 učestvuje u organizovanju privođenja i pogubljenja zarobljenika u školi u
8 Ročevićima. Iz dokaza se vidi da je Nikolić pokazivao odlučnost da izvrši
9 zadatke koji su mu dodeljeni u toj ubilačkoj operaciji. Njegov doprinos
10 udruženom zločinačkom poduhvatu ubijanja s pravom se može opisati kao uporan i
11 odlučan.

12 Međutim, saznanja koja je Nikolić imao o operaciji ubijanja po svojoj
13 prirodi su drugačija od saznanja koja su imali Beara i Popović. Nikolić je prvi
14 put informisan o planu ubijanja uveče 13. jula. Na osnovu dokaza kojim raspolaže
15 Pretresno vijeće, on je dobio samo šture informacije i to u vrijeme kada je
16 operacija ubijanja već uveliko bila u toku. Nadalje, u tom trenutku, osim
17 saznanja da su to zarobljenici zarobljeni prilikom napada na Srebrenicu i pada
18 srebreničke enklave, nema dokaza da je on znao u kakvim su okolnostima ovim
19 muškarci završili u zarobljeništvu VRS-a.

20 Tako je Pretresno vijeće utvrdilo da je 13. jula, kada se uključio u taj
21 zajednički plan, Nikolić znao za plan ubijanja širokih razmera, ali nije znao za
22 neke od ključnih elemenata te operacije koji bi ukazivali na postojanje namere
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da se izvrši genocid. Međutim, Pretresno vijeće je dalje zaključilo da iz svojih
2 kontakata sa Popovićem i Bearom, i na osnovu ličnih zapažanja u školi i na
3 mjestu pogubljenja u Orahovcu 14. jula, Nikolić je uskoro postao svjestan da se
4 ta operacija ubijanja vrši sa namjerom počinjenja genocida.

5 Ipak, iz razloga koji su detaljno izloženi u presudi, uključujući i
6 prirodu Nikolićevih postupaka i učešća, kao i zbog njegovih ličnih okolnosti i
7 položaja, Pretresno vijeće se nije uvjerilo van svake sumnje da je on dijelio tu
8 genocidnu namjeru. U takvim okolnostima, Pretresno vijeće je zaključio da je
9 Nikolić učestvovao udruženom zločinačkom poduhvatu ubijanja sa namjerom progona,
10 da je imao saznanja o genocidnoj namjeri drugih i da je znatno doprinio
11 genocidu. Pretresno vijeće je zaključilo da nema dokaza da je Nikolić učestvovao
12 u udruženom zločinačkom poduhvatu prisilnog premještanja stanovništva ili da mu
13 je doprinio.

14 Sada ću preći na Ljubomira Borovčanina.

15 U vrijeme na koje se odnosi ova optužnica, Ljubomir Borovčanin bio je
16 zamenik komandanta specijalne brigade policije snaga MUP-a. Dana 10. jula 1995.
17 godine, Borovčanin je imenovan za komandanta združenih snaga jedinica MUP-a koje
18 su bile podčinjene Drinskom korpusu i poslate u Bratunac da učestvuju u
19 operaciji Srebrenica. Borovčanin je bio u Bratuncu i Potočarima od 11. do 13.
20 jula kada je plan za prisilno preseljenje kulminirao stvarnim prisilnim
21 premeštanjem bosanskih Muslimanki, djece i starih.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dokazi ne pokazuju da je Borovčanin znao za taj plan, niti za njegovo
2 postepeno sprovođenje prije dolaska u Bratunac. Na 12. jula, međutim, s obzirom
3 na njegovo prisustvo u Potočarima i ono što je tamo vidio, Pretresno vijeće je
4 većinski zaključilo, uz izdvojeno mišljenje sudije Kwona, da je Borovčanin
5 saznao da je u toku prisilno premještanje civilnog stanovništva Srebrenice.
6 Nema, međutim, dovoljno dokaza koji bi pokazali da je Borovčanin lično dijelio
7 tu namjeru za prisilno premještanje. Pretresno vijeće je zaključilo da
8 Borovčanin nije bio učesnik udruženog zločinačkog poduhvata prisilnog uklanjanja
9 stanovništva.

10 Međutim, 12. jula, Borovčanin je ostavio regrute sa Jahorine u
11 Potočarima pod komandom njemu potčinjenih komandanata Jevića i Maneta, i
12 izdajući im naređenja da učestvuju u tom procesu kojim je bosansko muslimansko
13 stanovništvo trebalo da bude uklonjeno sa tog područja i prebačeno na teritoriju
14 pod kontrolom Armije BiH. Oni su to nastavili da čine i 13. jula i odigrali su
15 značajnu ulogu u fizičkom izvršenju tog prisilnog premještanja.

16 Mada nema dokaza da je Borovčanin dijelio namjeru da se izvrši prisilno
17 premještanje ili da je imao namjeru da vrši diskriminaciju, s obzirom na njegova
18 saznanja o namjerama drugih, kako je većinski zaključeno, uključujući saznanja o
19 diskriminatornim namjerama, Borovčaninovi postupci, tim izdavanjem naređenja za
20 učešće njegovih ljudi, predstavljaju značajan doprinos krivičnom djelu prisilnog
21 premještanja.

22 Mada je Borovčanin bio u Potočarima, Bratuncu i na putu Bratunac-
23 Konjević Polje kada je razrađivan i sproveden u djelo plan za ubistvo bosanskih
24 Muslimana muškaraca, nema dovoljno dokaza za zaključak da je on bilo šta znao o

25

26

27

28

29

30

1 tom planu ili da je dijelio namjeru da doprinese zajedničkom cilju udruženog
2 zločinačkog poduhvata ubistva.

3 Na dan 13. jula, Borovčanin je stigao u skladište u Kravici, gdje je
4 bilo zatočeno preko 1.000 bosanskih Muslimana. Napolju, ispred skladišta, vidio
5 je više leševa. Kako se činilo, radilo se o punom autobusu. Borovčanin je znao
6 da su i njegove jedinice bile među snagama bosanskih Srba koje su toga dana
7 stražarile i/ili imale kontrolu nad zarobljenim bosanskim Muslimanima i prema
8 tome bio je dužan da zaštiti preostale zarobljenike u skladištu. Prvi i jedini
9 korak koji je Borovčanin preuzeo pošto je video tragove streljanja zarobljenik
10 bio je da zajedno sa svojim ljudima što brže napusti skladište u Kravici.

11 Borovčanin je imao načina da zaštiti zarobljenike i znao je da je
12 verovatno da će ti zarobljenici biti pobijeni. Borovčaninov propust da zaštiti
13 zarobljene bosanske Muslimane koji su tada još bili u zatočeništvu, znatno je
14 doprinijelo pogubljenju koje je kasnije uslijedilo u skladištu u Kravici.

15 Pretresno vijeće takođe se uvjerilo da je Borovčanin znao da će
16 zarobljenici u skladištu u Kravici vjerovatno biti pobijeni od strane pripadnika
17 snaga bosanskih Srba koje su se tamo nalazile, a koje su imale diskriminatorne
18 namjere.

19 Nadalje, Borovčanin je bio pretpostavljeni 2. odredu specijalne policije
20 iz Šekovića. Kada je stigao u skladište u Kravici, nedugo nakon ubistva punog
21 autobusa zarobljenika, saznanja koja je imao bila su dovoljna da ga upozore da
22 su njegovi podčinjeni počinili krivično djelo ubistva. Iz razloga koji su
23 detaljno izloženi u presudi, on nije preduzeo nužne i razumne mere, što mu je
24
25
26
27
28
29
30

1 bila obaveza, da kazni svoje počinjene zbog ubistva punog autobusa zarobljenih
2 bosanskih Muslimana u skladištu u Kravici.

3 Sada ću preći na Radivoja Miletića koji je 1995. bio načelnik Odjeljenja
4 za operativno nastavne poslove u Glavnom štabu VRS-a.

5 Tužilac i Miletićeve Odbrana posvetili su značajno vrijeme tokom suđenja
6 u utvrđivanju prirode i obima njegovih ovlasti u vrijeme na koje se odnosi
7 optužnica. Pretresno vijeće se uvjerilo da je Miletić barem u periodu od maja do
8 oktobra 1995. uz svoje redovne dužnosti preuzeo i određene dužnosti načelnika
9 štaba, Manojla Milovanovića. Međutim, Vijeće se nije uvjerilo da je Miletić bio
10 zamjenik načelnika štaba Glavnog štaba VRS-a ili da je zvanično "zamjenjivao
11 načelnika" štaba. No, što je najvažnije, Pretresno vijeće nije Miletićeve
12 kašniju odgovornost ocijenilo na osnovu njegove titule ili odgovornosti koje su
13 mu dodijeljene, odnosno koje je on preuzeo, nego na osnovu činjeničnih dokaza
14 izvedenih pred Vijećem, po njegovim djelima i ponašanju.

15 Miletić je pisao Direktivu broj 7, i bez obzira na to u kolikoj je mjeri
16 on doprinio njenom sadržaju ili formulisanju, on je bio vrlo dobro upoznat s
17 konačnom verzijom teksta, uključujući i inkriminirajuće dijelove. Dakle, Miletić
18 je već vrlo rano bio potpuno upoznat sa zajedničkim zločinačkim planom da se
19 stanovništvo, bosanski Muslimani, protjeraju iz enklava Srebrenice i Žepe i
20 doprinio je pismenom formulisanja plana u svrhu njegovog širenja. Svojom
21 ključnom ulogom u procesu sastavljanja Direktive broj 7 i Direktive broj 7/1,
22 Miletić je doprinio udruženom zločinačkom poduhvatu prisilnog uklanjanja
23 stanovništva.

24

25

26

27

28

29

30

1 Nadalje, Miletić je igrao određenu ulogu u procesu izdavanja odobrenja
2 za humanitarne konvoje. Time je Miletić primjenjivao uputstva iz Direktive broj
3 7 o postupnom i nenametljivom lišavanju enklava humanitarne pomoći, a UNPROFOR-a
4 njegovih zaliha, s ciljem stvaranja neodržive situacije za stanovništvo i
5 gušenja UNPROFOR-a. Time je Miletić dodatno doprinio udruženom zločinačkom
6 poduhvatu prisilnog uklanjanja stanovništva.

7 S obzirom na razinu i obim vojnog napada na bosanske Muslimane iz
8 operacije s ciljem njihovog prisilnog uklanjanja iz enklava, koordinacija iz
9 Glavnog štaba bila je od suštinskog značaja. Miletić sa svojim detaljnim
10 poznavanjem strategije i ciljeva VRS-a, bio je u samom središtu te koordinacije.
11 Na osnovu izvještaja koje je dobivao do podčinjenih jedinica i svojih direktnih
12 kontakata sa snagama na terenu, Miletić je bio u potpunosti upoznat sa svim
13 fazama situacije na terenu i sa razvojem operacija. Miletić je dobijene
14 informacije prosljeđivao Mladiću i Karadžiću, istovremeno osiguravajući protok
15 informacija iz Glavnog štaba do podčinjenih jedinica.

16 Milovanović, načelnik štaba i Miletiću neposredno nadređeni starješina,
17 izrazio je srž Miletićeve uloge u Glavnom štabu kad ga je nazvao "dušom Glavnog
18 štaba VRS-a" i osobom koja je "najbolje informisana o situaciji na raznim
19 ratištima".

20 Miletić je vješto i efikasno koristio svoju jedinstvenu poziciju u svrhu
21 informisanja i savjetovanja, omogućujući time odluke donesene radi uspješnog
22 provođenja plana, što je rezultiralo prisilnim uklanjanjem hiljada bosanskih
23 Muslimana iz enklava. Tim djelima, Miletić je doprinio udruženom zločinačkom
24 poduhvatu prisilnog uklanjanja stanovništva.

25

26

27

28

29

30

1 Ako se sva pojedinačna djela i doprinosi kumulativno uzmu u obzir,
2 Pretresno vijeće zaključuje da je Miletić u značajnoj mjeri doprinio udruženom
3 zločinačkom poduhvatu prisilnog uklanjanja stanovništva. Nadalje, Miletić je
4 dijelio zajedničku namjeru udruženog zločinačkog poduhvata. Osim toga, Miletić
5 je izvršavao svoja djela u cilju realizacije plana da se uklone bosanski
6 Muslimani, s posebnom namjerom diskriminisanja po političkoj, rasnoj ili
7 vjerskoj osnovi. S obzirom na Miletićev stepen umiješanosti u masovnu operaciju
8 prisilnog uklanjanja bosanskih Muslimana iz Srebrenice, na njegovo detaljno
9 poznavanje te operacije i na opsežan uvid koji je imao, Miletić je mogao
10 predvidjeti da će u Potočarima biti počinjena ubistva i da će se ta ubistva
11 vršiti s posebnom namjerom diskriminisanja po političkoj, rasnoj ili vjerskoj
12 osnovi.

13 Sudija Kwon ima protivno mišljenje u vezi s Miletićevom mogućnošću da
14 predvidi ubijanja u Potočarima.

15 Sada ću se osvrnuti na Milana Gveru koji je 1995. godine -

16 Dakle, godine 1995., Milan Gvero je bio pomoćnik komandanta za moral,
17 pravna i vjerska pitanja Glavnog štaba VRS-a i bio je direktno podčinjen
18 Mladiću. Na tom položaju, i kao jedan od najviših starješina u Glavnom štabu
19 VRS-a, Gvero je igrao važnu ulogu u operacijama VRS-a, pa isto tako i u
20 operacijama u Srebrenici i Žepi. Na osnovu poznavanja ključnih dokumenata iz
21 1992. godine i svoje upletenosti u izrađivanje Direktive broj 7, Gvero je od
22 samog početka znao za plan u vezi s prisilnim uklanjanjem stanovništva iz
23 enklava Srebrenice i Žepe i za ulogu VRS-a u tom planu.

24 Gvero je morao biti obaviješten o glavnim fazama u razvoju operacije,
25 kako bi mogao da reaguje u slučaju problema s moralom ili u cilju širenja

26

27

28

29

30

1 eventualno potrebnih informacija. Shodno tome, izravno su mu upućivani ključni
2 dokumenti, kao što je: Tolimirov telegram kojim je proslijeđeno Karadžićevo
3 naređenje o zauzimanju Srebrenice, Tolimirova i Mladićeva uputstva u vezi s
4 ratnim zarobljenicima, te dokumenti u vezi s pregovorima u Žepi. Potreba da
5 Gvero bude u potpunosti obaviješten bila je tim veća što se katkada događalo da
6 on bude najviši prisutni starješina u Glavnom štabu, u kojem slučaju su drugi
7 pomoćnici komandanata izvještaje podnosili njemu i on se mogao pozvati da
8 izravno interveniše u vezi s nekom vojnom akcijom koja je bila u toku.

9 Tokom operacija Srebrenica i Žepa, Gvero je vršio ključne funkcije u
10 vezi s propagandnim aktivnostima i komunikacijom s međunarodnim organizacijama,
11 s ciljem pružanja podrške planu za prisilno premještanje stanovništva iz
12 enklava.

13 Dana 10. jula 1995., nakon što je VRS započela vojni napad na enklavu,
14 zauzela posmatračka mjesta UN-a i krenula u osvajanje grada Srebrenice, Gvero je
15 dao izjavu za medije u vezi s napadom na srebreničku enklavu, izjavivši da su
16 aktivnosti VRS-a usmjerene na neutralizaciju muslimanskih terorista, a ne protiv
17 civila ili UNPROFOR-a. Iako ta očigledno lažna izjava sama po sebi nije
18 kažnjiva, njena svrha nikako nije bila nevina. Gvero je tu izjavu dao s namjerom
19 da zavara međunarodne organe koji su vodili brigu o zaštiti enklave i kako bi
20 odgodio svaku akciju koja bi mogla ugroziti plan VRS-a.

21 Dana 11. jula, u sklopu sveobuhvatnih napora VRS-a da spriječi da NATO
22 bombarduje snage VRS-a koje su se približavale gradu Srebrenici, Gvero je

23
24
25
26
27
28
29
30

1 primijenio isti pristup kao i dan ranije. Lažno je tvrdio načelniku štaba
2 UNPROFOR-a, generalu Nicolaiu, da VRS tek odgovara na napade, iako je znao da je
3 VRS već zauzela grad i da su bosanski Muslimani pobjegli u Potočare. Gvero je
4 potom zaprijetio Nicolaiu, izjavivši, u suštini, da ako se ne zaustavi NATO od
5 bombardovanja to bi moglo imati ozbiljne posljedice po UNPROFOR i civile u
6 Potočarima.

7 Pretresno vijeće se uvjerilo da je Gvero iznio tu prijetnju s ciljem da
8 zaustavi NATO od bombardovanja, kako bi VRS mogla da ispuni svoj plan da zauzme
9 srebreničku enklavu i prisilno ukloni njene stanovnike, bosanske Muslimane.

10 Ubrzo nakon toga, Gvero je upozorio ljudstvo VRS-a da prilikom
11 postupanja sa snagama UNPROFOR-a izbjegavaju svaku aktivnost koja bi mogla
12 izvesti akcije i omesti napore da se zaustavi bombardovanje NATO-a.

13 Što se tiče operacije u Žepi, iako je Gvero očigledno imao saznanja o
14 protivpravnoj svrsi kampanje u Žepi i njenom razvoju, Pretresno vijeće nema
15 dokaza za konstataciju da je Gvero doprinio toj kampanji.

16 Na osnovu navedenih faktora, a iz razloga koji se detaljno iznose u
17 presudi, Pretresno vijeće je zaključilo da je Gvero u značajnoj mjeri doprinio
18 udruženom zločinačkom poduhvatu prisilnog uklanjanja stanovništva i dijelio je
19 zajedničku namjeru. Osim toga, Gvero je djelovao s posebnom namjerom
20 diskriminisanja po političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi. Međutim, s obzirom na
21 prirodu Gverinih dijela i njegov nivo upletenosti u operaciju prisilnog
22 uklanjanja stanovništva, Pretresno vijeće se nije uvjerilo da je on mogao da
23 predvidi da će u Potočarima biti počinjeno ubistvo.

24

25

26

27

28

29

30

1 Sada ću preći na posljednjeg optuženog, Vinka Pandurevića, koji je bio
2 komandant Zvorničke brigade i imao čin potpukovnika 1995. godine.

3 U svojstvu komandanta taktičke grupe 1, Pandurević je bio svjestan
4 zločinačkog cilja opisanog u Direktivi broj 7 i plana u vezi s prisilnim
5 uklanjanjem stanovništva, bosanskih Muslimana, iz enklava Srebrenica i Žepa.
6 Pandurević i taktička grupa 1 učestvovali su napadu na Srebrenicu 6. jula, a u
7 grad Srebrenicu ušli su 11. jula.

8 Iako dokazi ne upućuju u dovoljnoj mjeri na zaključak da je Pandurević
9 namjeravao da ostvari zajedničku svrhu udruženog zločinačkog poduhvata prisilnog
10 uklanjanja stanovništva, Pretresno vijeće je konstatovalo da je Pandurevićevo
11 učešće u vojnom napadu i zauzimanju srebreničke enklave u bitnoj mjeri
12 doprinijelo prisilnom premještanju civilnog stanovništva iz Srebrenice.
13 Pretresno vijeće se također uvjerilo da je na osnovu učešća u napadu na
14 srebreničku enklavu, Pandurević znao da pomaže u počinjenju progona.

15 Što se tiče Žepe, Pretresno vijeće je utvrdilo da Pandurević nije u
16 značajnoj ili bitnijoj mjeri doprinio tom prisilnom premještanju, niti je
17 dijelio namjeru za prisilno uklanjanje stanovništva.

18 Dana 15. jula, Pandureviću je naređeno da se vrati u zvorničku zonu
19 odgovornosti kako bi zaustavio ili slomio kolonu i spriječio da se kolona
20 priključi snagama 2. korpusa Armije Bosne i Hercegovine. Vijeće se uvjerilo da
21 kada je 15. jula stigao u kasarnu Standard, Pandureviću je načelnik štaba rekao
22 da su, na osnovu Mladićevog naređenja, Beara i Popović iz Bratunca u Zvornik

23
24
25
26
27
28
29
30

1 doveli veliki broj zarobljenika, gdje su vršena pogubljenja zarobljenika i da
2 postoje golemi problemi s čuvanjem, pogubljenjem i pokopavanjem zarobljenika.

3 Narednih dana, Pandurević je dobio dodatne informacije, uključujući i
4 informacije o zatočenjima, pogubljenjima i pokapanjima u Pilici, Petkovicima,
5 Ročeviću, Orahovcu i na vojnoj ekonomiji Branjevo. Do 18. jula, Pandurević je
6 raspolagao informacijama o cjelokupnom obimu operacije ubijanja. Međutim, ne
7 postoje dokazi na osnovu kojih bi se utvrdilo da je Pandurević dijelio namjeru
8 za počinjenje zločina koji su bili dio udruženog zločinačkog poduhvata ubijanja.
9 Isto tako, nema dokaza da je Pandurević lično učestvovao u operaciji ubijanja
10 ili da je naredio, ovlastio ili da je na neki drugi način odobrio učestvovanje
11 svojih podčinjenih u operaciji ubijanja.

12 U periodu od 13. do 16. jula, pripadnici Zvorničke brigade učestvovali
13 su u čuvanju zatočenih bosanskih Muslimana i u transportu zarobljenika na mjesta
14 pogubljenja na području Zvornika. Pretresno vijeće se uvjerilo da su pripadnici
15 Zvorničke brigade pružali praktičnu pomoć koja je u bitnoj mjeri doprinijela
16 pogubljenju zatvorenika.

17 Po svom dolasku u kasarnu Standard u podne 15. jula, Pandurević je imao
18 razloga da zna da su njegovi podčinjeni počinili, da čine ili da se spremaju
19 počinuti krivična djela u vezi sa zatočenjem, pogubljenjem i pokapanjem
20 zarobljenih bosanskih Muslimana na području Zvornika. Kao što se detaljno iznosi
21 u presudi, iz dokaza izvedenih pred Pretresnim vijećem proizilazi da Pandurević
22 nije doista pokušao da preduzme bilo kakve mjere u okviru svojih stvarnih
23 ovlasti kako bi spriječio svako daljnje ili trajno učešće svojih podčinjenih u
24
25
26
27
28
29
30

1 operaciji ubijanja.

2 Međutim, što se tiče njegove obaveze da kazni, Pretresno vijeće smatra
3 da u jedinstvenim, izuzetnim okolnostima u kojima se našao, Pandurevićevi su
4 postupci bili takvi da on nije odgovoran za propust da kazni.

5 Dana 16. jula, Pandurević je otvorio koridor kako bi omogućio koloni da
6 kroz teritoriju Zvorničke brigade prođe do teritorije pod kontrolom 2. korpusa
7 Armije Bosne i Hercegovine, što je bilo u suprotnosti s naređenjima koja je
8 dobio od svojih starješina. Kroz taj koridor prošle su hiljade muškaraca. Nakon
9 što je koridor zatvoren 18. jula i tokom narednih nekoliko dana, dijelovi
10 Zvorničke brigade učestvovali su u pretraživanju terena kako bi pronašli vojnike
11 Armije Bosne i Hercegovine.

12 Oko 20. jula, desetorica ranjenih, zarobljenih bosanskih Muslimana,
13 prebačeni su iz bolnice u Zvorniku u stacionar Zvorničke brigade. Dana 23. jula,
14 Pandurević je od Drinskog korpusa zatražio uputstva u vezi s ranjenim
15 zarobljenim bosanskim Muslimanima pod njegovim nadzorom. Pretresno vijeće se
16 uvjerilo da je Pandurević obaviješten da će doći Popović kako bi preuzeo ranjene
17 zarobljenike. Pretresno vijeće se nadalje uvjerilo da su ranjeni zarobljenici
18 23. jula stavljeni pod Popovićev nadzor i da je Popović odgovoran za njihovu
19 smrt.

20 Iako je Pretresno vijeće konstatovalo da Pandurević nije imao namjeru da
21 ubije desetoricu ranjenih, zarobljenih bosanskih Muslimana, Vijeće je zaključilo
22 većinom glasova sudija uz protivno mišljenje sudije Kwona, da je Pandurević znao
23 da je vjerovatno da će ranjeni zarobljenici biti ubijeni kad budu prebačeni pod
24

25

26

27

28

29

30

1 Popovićev nadzor. Svojim propustom da interveniše, Pandurević je propustio da
2 izvrši svoju zakonsku dužnost da zaštiti ranjene zarobljenike i stoga je bitno
3 doprinio ubistvu te desetorice.

4 Sada ću preći na presudu.

5 Molim optuženog Vujadina Popovića, da ustane.

6 [Optuženi Popović je ustao]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Iz svih razloga koje sam sažeo,
8 Pretresno vijeće Vas proglašava, Vujadine Popoviću, krivim na osnovu člana 7(1)
9 Statuta i to po sljedećim tačkama: tačka 1, genocid; tačka 3, istrebljenje kao
10 zločin protiv čovječnosti; tačka 5, ubistvo kao kršenje zakona i običaja
11 ratovanja; tačka 6, progon kao zločin protiv čovječnosti. U vezi sa sljedećim
12 tačkama koje Vam se stavljaju na teret, na osnovu principa koji se odnose na
13 kumulativne osude koje mi objašnjavamo u presudi, Pretresno vijeće ne izriče
14 osuđujuću presudu za sljedeće tačke: tačka 2, udruživanje radi vršenja genocida
15 i tačka 4, ubistvo kao zločin protiv čovječnosti. Utvrđeno je da niste krivi i
16 stoga se oslobađate krivice po sljedećim tačkama: tačka 7, nehumana djela
17 prisilno premještanje kao zločin protiv čovječnosti; tačka 8, deportacija kao
18 zločin protiv čovječnosti.

19 S obzirom na tešku prirodu počinjenih zločina i Vašu značajnu
20 odgovornost za njih, Pretresno vijeće smatra da je jedina odgovarajuća kazna za
21 Vas doživotna kazna zatvora na koju Vas sada osuđujem. Možete sestiti.

22 [Optuženi Popović je sjeo]

23 Molim da ustane optuženi Ljubiša Beara.

24

25

26

27

28

29

30

1 [Optuženi Beara je ustao]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Iz svih razloga koje sam sažeo,
3 Pretresno vijeće Vas proglašava, Ljubiša Beara, krivim na osnovu člana 7(1)
4 Statuta po sljedećim tačkama: tačka 1, genocid; tačka 3, istrebljenje kao zločin
5 protiv čovječnosti; tačka 5, ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja;
6 tačka 6, progon kao zločin protiv čovječnosti.

7 U vezi sa sljedećim tačkama koje Vam se stavljaju na teret, na osnovu
8 principa koji se odnose na kumulativne osude, Pretresno vijeće ne izriče
9 osuđujuću presudu za sljedeće tačke: tačka 2, udruživanje radi vršenja genocida
10 i tačka 4, ubistvo kao zločin protiv čovječnosti.

11 Utvrđeno je da niste krivi i stoga se oslobađate krivice po sljedećim
12 tačkama: tačka 7, nehumana djela, prisilno premještanje kao zločin protiv
13 čovječnosti i tačka 8, deportacija, zločin protiv čovječnosti.

14 S obzirom na tešku prirodu počinjenih zločina i Vašu ključnu odgovornost
15 za njih, Pretresno vijeće smatra da je jedina odgovarajuća za Vas doživotna
16 kazna zatvora na koju Vas ovim osuđujemo.

17 Možete sestiti.

18 [Optuženi Beara je sjeo]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da ustane optuženi Drago Nikolić.

20 [Optuženi Nikolić je ustao]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Iz svih razloga koje sam sažeo,
22 Pretresno vijeće Vas proglašava, Drago Nikoliću, krivim na osnovu člana 7(1)

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Statuta za pomaganje i podržavanje i to po sljedećim tačkama: tačka 1, genocid.
2 Vijeće Vas proglašava krivim na osnovu člana 7(1) Statuta po sljedećim
3 tačkama: tačka 3, istrebljenje kao zločin protiv čovječnosti; tačka 5, ubistvo
4 kao kršenje zakona i običaja ratovanja i tačka 6, progon kao zločin protiv
5 čovječnosti.

6 U vezi sa sljedećim tačkama koje Vam se stavljaju na teret, na osnovu
7 principa koji se odnose na kumulativne osude, Pretresno vijeće ne izriče
8 osuđujuću presudu za sljedeće tačke: tačka 4, ubistvo kao zločin protiv
9 čovječnosti.

10 Utvrđeno je da niste krivi i stoga se oslobađate krivice po sljedećim
11 tačkama: tačka 2, udruživanje radi vršenja genocida; tačka 7, nehumana djela,
12 prisilno premještanje kao zločin protiv čovječnosti i tačka 8, deportacija,
13 zločin protiv čovječnosti.

14 Pretresno vijeće Vas osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od
15 35 godina, s tim što će Vam se vreme koje ste već odslužili u pritvoru odbiti od
16 kazne.

17 Možete sestati.

18 [Optuženi Nikolić je sjeo]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da ustane Ljubomir Borovčanin.

20 [Optuženi Borovčanin je ustao]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Iz svih razloga koje sam sažeo,
22 Pretresno vijeće Vas proglašava krivim po članu 7(1) Statuta, za pomaganje i
23 podržavanje po sledećim tačkama: tačka 3, /?istrebljenje/ kao krivično delo
24 protiv čovečnosti; tačka 5, ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja;

25

26

27

28

29

30

1 tačka 6, progoni kao zločin protiv čovječnosti i tačka 7, većinskom odlukom pri
2 čemu se sudija Kwon suprostavio, za nečovečna djela koja se sastoje u prinudnom
3 preseljenju, što je zločin protiv čovečnosti.

4 U vezi sa slijedećim tačkama koje Vam se stavljaju na teret, na osnovu
5 principa koji se odnosi na kumulativne osude, Pretresno vijeće ne izreče
6 osuđujuću presudu na osnovu člana 7(1) Statuta za: tačku 4, ubistvo kao zločin
7 protiv čovječnosti.

8 Pretresno vijeće Vas također proglašava krivim, kao nadređenog, na
9 osnovu člana 7(3) Statuta po sljedećim tačkama: tačka 4, ubistvo kao zločin
10 protiv čovječnosti i tačka 5, ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja.

11 Utvrđeno je da niste krivi i stoga se oslobađate krivice po sljedećim
12 tačkama: tačka 1, genocid; tačka 2, udruživanje radi vršenja genocida i tačka 8,
13 deportacija kao zločin protiv čovječnosti.

14 Zločini za koje Vam je izrečena osuđujuća presuda po svojoj su prirodi
15 teški. Međutim, kako se detaljno iznosi u presudi, Pretresno vijeće smatra da
16 posebne okolnosti u kojima ste se našli u vezi s prisilnim premještanjem, kao i
17 priroda Vaše krivične odgovornosti koja se u odnosu na ubistvo i istrebljenje
18 temelji na pomaganju i podržavanju zbog propusta i odgovornosti nadređenog,
19 umanjuju težinu Vašeg kažnjivog ponašanja. Razmotrivši sve ove faktore zajedno,
20 Pretresno vijeće Vas osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 17
21 godina uz odbijanje vremena koje ste već odslužili u pritvorskoj jedinici.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Utvrđeno je da niste krivi, prema tome oslobađate se krivice, po
2 sledećim tačkama: tačka 4, ubistvo kao zločin protiv čovječnosti; tačka 5,
3 ubistvo kao kršenje zakona i pravila ratovanja i tačka 8, deportacija kao zločin
4 protiv čovječnosti.

5 Pretresno vijeće, nakon što je razmotrilo domet i prirodu Vašeg učešća i
6 olakšavajuće okolnosti iznesenih u presudi, osuđuje Vas na jedinstvenu kaznu od
7 5 godina zatvora uz odbijanje vremena koje ste već odslužili u pritvoru.

8 Možete sestati.

9 [Optuženi Gvero je sjeo]

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim optuženog Vinka Pandurevića da
11 ustane.

12 [Optuženi Pandurević je ustao]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Iz svih razloga koje sam sažeo,
14 Pretresno vijeće Vas proglašava krivim, na osnovu člana 7(1) Statuta, za
15 pomaganje i podržavanje po sljedećim tačkama: tačka 4, većinskom odlukom uz
16 protivno mišljenje sudije Kwona, ubistvo kao zločin protiv čovječnosti; tačka 5,
17 većinskom odlukom uz protivno mišljenje sudije Kwona, ubistvo kao kršenje zakona
18 i običaja ratovanja; tačka 6, progona kao zločin protiv čovječnosti i tačka 7,
19 nečovječna djela, prisilno premještanje kao zločin protiv čovječnosti.

20 Pretresno vijeće Vas također proglašava krivim kao nadređenim na osnovu
21 člana 7(1) /?7(3)/ Statuta po sljedećim tačkama: tačka 4, ubistvo kao zločin
22 protiv čovječnosti i tačka 5, ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Utvrđeno je da niste krivi, te se prema tome oslobađate krivice, po
2 sljedećim tačkama: tačka 1, genocid; tačka 2, udruživanje radi počinjenja
3 genocida; tačka 3, istrebljenje kao zločin protiv čovječnosti i tačka 8,
4 deportacija, zločin protiv čovječnosti.

5 Krivična djela za koja ste osuđeni su vrlo ozbiljna. Međutim, kao što je
6 detaljno izneseno u presudi, određujući odgovarajuću kaznu Pretresno vijeće je
7 uzelo u obzir da je Vaše učešće u prisilnom premještanju stanovništva bilo
8 ograničenog karaktera, uzelo u obzir okolnosti pred kojima ste se našli nakon
9 povratka na područje Zvornika i karakter Vaše krivične odgovornosti koja za
10 krivično delo ubistva počinje na pomaganju i podržavanju, nečinjenjem i po
11 osnovu odgovornosti nadređenost.

12 Dalje, Pretresno vijeće smatra da postoji više olakšavajućih okolnosti
13 koje treba uzeti u obzir prilikom izricanja presude, od kojih je najznačajnija
14 Vaš postupak otvaranja koridora za prolaz kolone.

15 Nakon što je razmotrilo sve relevantne okolnosti, Pretresno vijeće Vas
16 osuđuje na jedinstvenu kaznu od 13 godina zatvora uz odbijanje vremena koje ste
17 već odslužili u pritvoru.

18 Možete sestati.

19 [Optuženi Pandurević je sjeo]

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sudija Prost prilaže svoje izdvojeno
21 mišljenje uz ovu presudu, a sudija Kwon prilaže svoje protivno i izdvojeno
22 mišljenje uz ovu presudu.

23 Ovime se zavšava sednica.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
2 ... Sjednica završena u 11.33h.
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

četvrtak, 10.06.2010.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.